

ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ У ЕРИ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ: АНАЛИЗА, ПРЕДИЗВИЦИ И РЕШЕЊА

Teaching Assistant: Ana Paneva

Law of Faculty, University Goce Delcev, Stip, North
Macedonia

Циљ је да се истражи кључна питања која произилазе из све веће употребе вештачке интелигенције у стварању ауторских дела и њиховог односа са заштитом ауторских права и интелектуалне својине. Фокус је на питању ауторских права у делима створеним вештачком интелигенцијом

Ko je autor i ko poseduje autorska prava?

1

S. Makedonija, Srbija, Nemačka, Španija propisuju da autor može biti samo ljudsko biće - fizičko lice.

Što znači da veštačka inteligencija ne može biti autor u ovim zemljama.

Ko je autor i ko poseduje autorska prava?

1

S. Makedonija, Srbija, Nemačka, Španija propisuju da autor može biti samo ljudsko biće - fizičko lice. Što znači da veštačka inteligencija ne može biti autor u ovim zemljama.

2

Slučaj DABUS: Sistem veštačke inteligencije nazvan **DABUS** stvorio je dva pronalaska, kontejner za hranu i svetlosni svetiljnik, koji su podneti za patente u Engleskoj, SAD-u i Evropi, imenujući DABUS-a kao pronalazača.

Ko je autor i ko poseduje autorska prava?

1

S. Makedonija, Srbija, Nemačka, Španija propisuju da autor može biti samo ljudsko biće - fizičko lice. Što znači da veštačka inteligencija ne može biti autor u ovim zemljama.

2

Slučaj DABUS: Sistem veštačke inteligencije nazvan **DABUS** stvorio je dva pronalaska, kontejner za hranu i svetlosni svetiljnik, koji su podneti za patente u Engleskoj, SAD-u i Evropi, imenujući DABUS-a kao pronalazača.

3

Isti princip se primenjuje i kod slučaja **monkey selfie** iz 2018. godine (kada je postavljeno pitanje da li majmun poseduje prava na sliku.)

Pitali smo CHAT GPT

Istrazivac: Mozes li biti vlasnik autorskih prava?

Chat GPT: "Kao algoritam za prirodni jezik, ja ne mogu biti subjekt autorskih prava. Autorska prava su primenjiva za fizičke osobe koje stvaraju originalna dela izražena u konkretnim formama kao što su tekst, muzika, slike i slično. Iako mogu generisati tekst, moja funkcija je bazirana na algoritmima i obradi podataka, a ne na kreativnosti ili ličnim izražajnim kapacitetima, što je potrebno za sticanje prava na autorsvo."

Originalnost je ključni faktor
kada je u pitanju zaštita autorskih
prava i intelektualne svojine

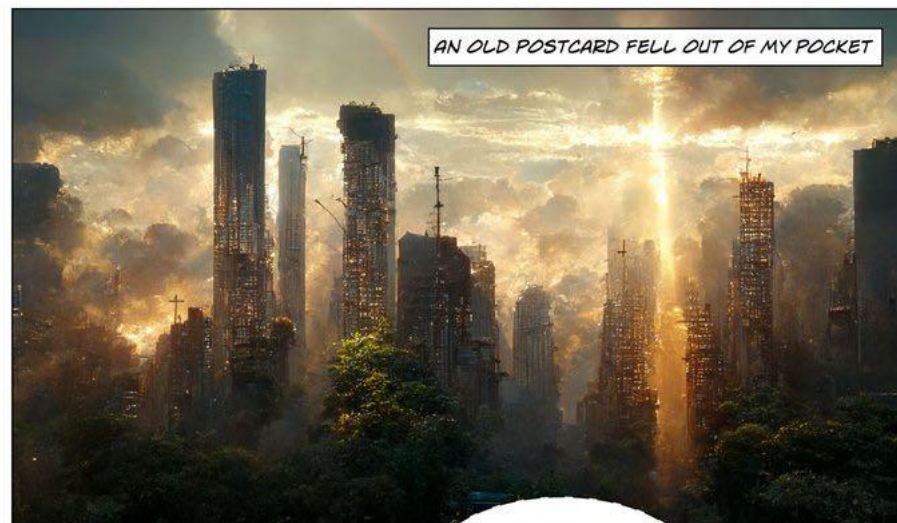
ZARYA OF THE DAWN

Slučaj: „Zarya of the Dawn“, grafički roman stvoren uz pomoć AI-a, registrovan je u Sjedinjenim Državama.

1

KASHTANOVA
MIDJOURNEY

ZARYA OF THE DAWN

AN OLD POSTCARD FELL OUT OF MY POCKET

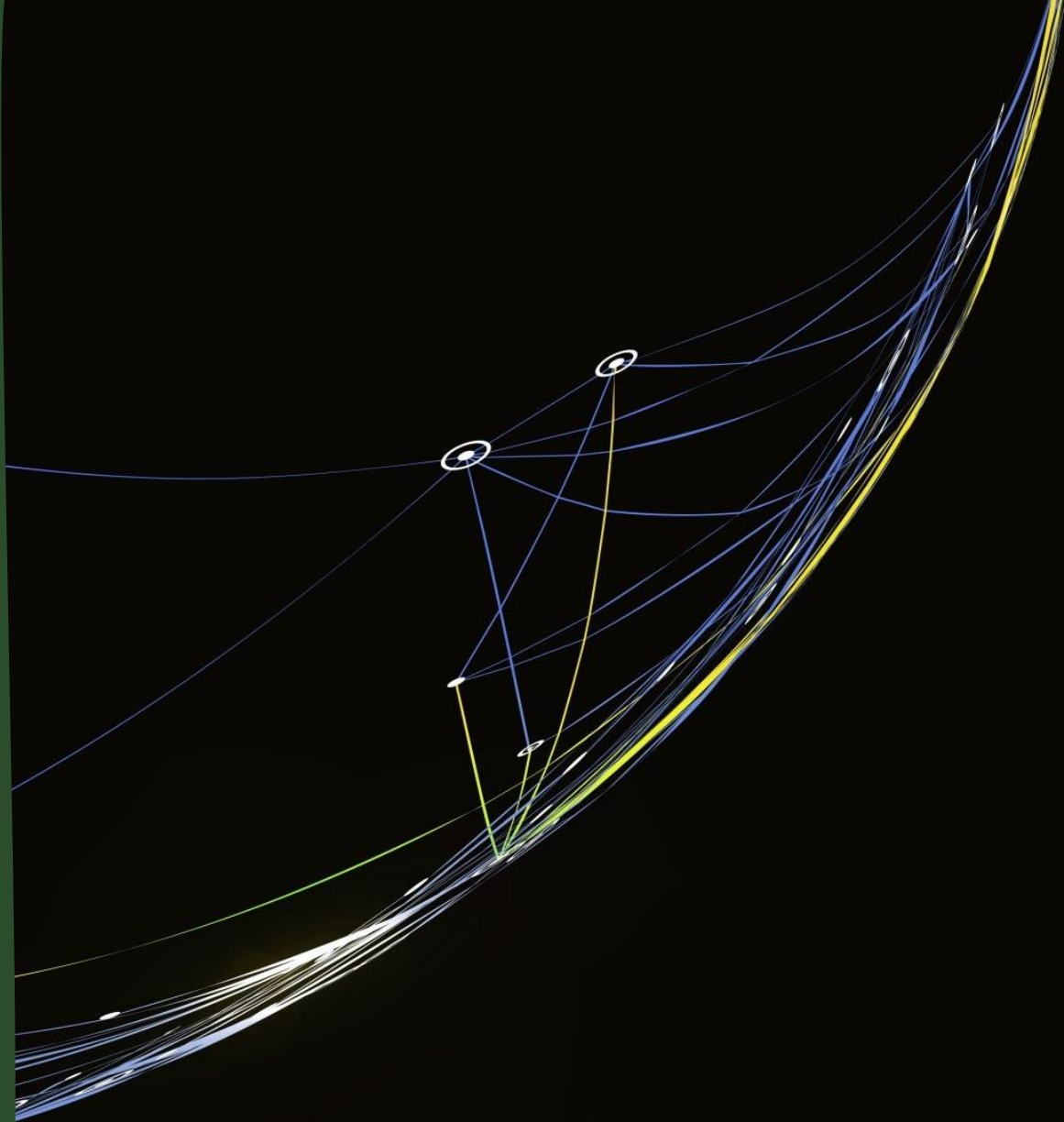
AM I ZARYA? WHY
CAN'T I REMEMBER MY
OWN NAME? I'LL TRY TO
FIND THIS RUSTY

"MY DEAREST ZARYA,
LOOKING FORWARD TO
OUR NEXT ADVENTURE,
RUSTY!"

Da li upotreba veštačke inteligencije
ugrožava prava drugih autora?

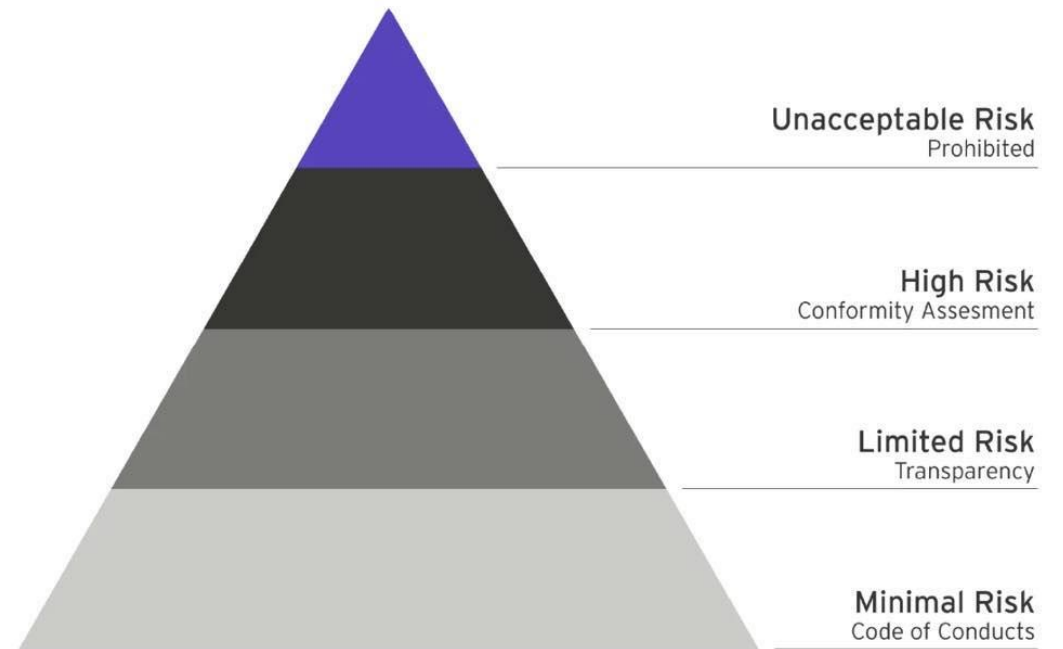

Trenutni pravni okviri ne rešavaju pitanje autorskih dela generisanih od veštačke inteligencije, ostavljajući neizvesnost da li autorska prava treba da budu dodeljena sistemu veštačke inteligencije ili osobi ili subjektu koji kontroliše ili nadgledava sistem.

U vezi sa zaštitom autorskih prava, pristup koji generalno pruža najveće ekonomske podsticaja je onaj koji dodeljuje autorska prava osobi koja je omogućila kreiranje veštačke inteligencije.

Zakon o veštačkoj inteligenciji (AI Act)

- 13. marta 2024. godine Evropski parlament usvojio je Zakon o veštačkoj inteligenciji (AI Act).
- prvi sveobuhvatan pravni okvir za veštačku inteligenciju u svetu.
- Regulatorni okvir definiše 4 nivoa rizika za sisteme veštačke inteligencije.

Zahvaljujem na pažnji

